

OZVĚNY

ONDŘEJOVA , TŘEMBLAT A TURKOVIC

Číslo 4, říjen 2012

Vydává obec Ondřejov

NOVÝ ROK ZAČAL

Pro úřady se běh času řídí neměnným kalendářem: rok začíná v lednu a končí prosincem. Pro člověka, v hloubi jeho duše, rok začíná jarem, vrcholí v létě, na podzim se sklízí plody a zimou se končí. Člověk se v zimě ukládá k pomyslnému odpočinku.

A konečně pro některé z nás, marná sláva, je začátkem roku září. Celý podzim, zimu a jaro napínáme síly. Na začátku léta sklízíme plody své práce, svého úsilí. A v létě pak odpočíváme a nabíráme síly. To je školní rok. Naprosto jasný a zřetelný pojem.

Škola je pro děti a jejich rodiče středobod života. Možná si některé děti i trochu přejí, aby přes prázdniny vyhořela a aby si mohli dělat celý rok, co chtějí. Jenže kdyby pak doopravdy vyhořela, byli by nešťastní.

Ono totiž nejde jen o to, že se zde děti učí češtinu, angličtinu, matematiku, vlastivědu apod. Škola je především naprosto ojedinelé společenství lidí. Získáme v ní tolik kamarádů a přátel, mnohdy na celý život! Naučíme se se s nimi vycházet, umět jim naslouchat, tolerovat jejich chyby, prožívat jejich šťastné chvíle, mít společné plány a skvělé zážitky. A naučíme se vycházet i s těmi, kteří nejsou našimi kamarády a prostě si s námi nerozumí.

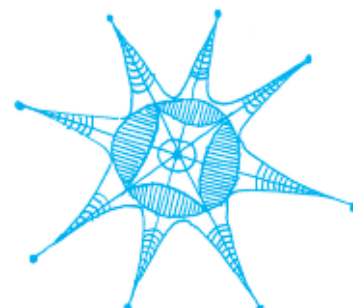
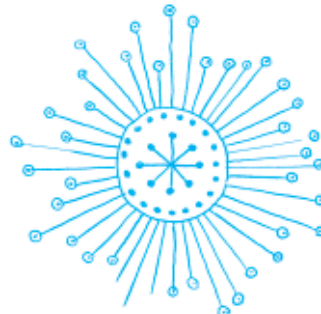
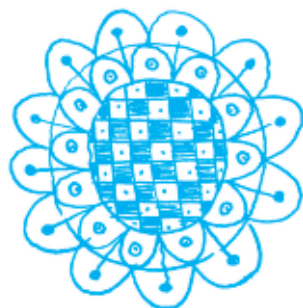
To vše je třeba k tomu, aby si v dospělosti člověk mohl užívat skvělých přátel, sousedů nebo spolupracovníků.

Ani si to neuvědomujeme, ale určitě toto patří mezi nejdůležitější věci, které nás škola naučí.

A tak mohu říci, že zatímco kdysi malí prvňáci byli schopni pokopat se již v autobuse cestou do školy, dnes po téměř devíti letech jsou z nich docela dobří kamarádi a velice příjemná parta dětí.

Těším se, bez nadsázky, na hodiny výtvarné výchovy v jejich třídě.

Markéta Tlamichová

*Každý rok úplně stejně,
pořád stejně beznadějně,
stále stejně monotónní,
ještě, že za chvíli zvoní.*

*Ondra brečí,
Bětko zkoumá tužku,
venku prší,
Petr loví mušku.*

*Učitelka diktát rychle probírá,
naše naděje pomalu zkomírá.
Lehkým klepáním tužkou červenou,
značí si látku přečtenou.*

*Terka se mračí, v očích beznaděj,
přítom má textu habaděj.
Kubovi v lavici bordel zůstal,
jak jeho stres pomalu vzrůstal.*

*Ostatní z třídy se zamyšlením hledí,
jsou ve tváři nějací bledí.
Vojta autobus ujet si nechal,
proč by taky do školy spěchal.*

*Tak tohle píši,
ve škole sedím,
do dále při tom vesele hledím...
Jirka Strnad, 9. třída*

CO SE DĚJE

Vodovod a kanalizace

Jak už jsem psal v minulém čísle, vodovodní a kanalizační řady jsou hotovy a připravuje se jejich kolaudace. Požádali jsme vodoprávní úřad, aby proběhla v týdnu od 5. do 9. listopadu; byl bych raději, kdyby se kolaudovalo dřív, ale stavba musí to té doby zajistit geometrické zaměření, proplach a desinfekci potrubí, rozbory vody, převzetí povrchů Správou a údržbou silnic atd. a na to potřebuje ještě nějaký čas.

V současné době se stále budují přípojky, schází jich ještě dost. Kromě toho se také začaly asfaltovat místní komunikace. V Třeblicatech už jsou krásné nové povrchy v ulicích Krátká, K Botiči a Průmyslová, v Ondřejově v ulicích Na Horce a v části Sportovní. V nejbližší době, jakmile tam budou dokončeny přípojky, se také vyasfaltují další místní komunikace. Rozhodli jsme se udělat nové asfaltové povrchy po celé šířce komunikací, nejen opravit povrchy po výkopech. Bude nás to sice stát přibližně o 900 000 Kč navíc, ale daleko víc ušetříme tím, že budeme mít už místní komunikace na dlouhá léta hotové a nebudeme je muset opravovat.

Byla už zahájena stavba nové čističky v Ondřejově. Zatím je hotový výkop včetně základní podlahy, teď se budou armovat a betonovat bazény. Do zimy by měla být hotová hrubá stavba včetně střechy, na jaře se bude montovat technologie.

Jak hospodaříme

K 28. září máme na účtech hotovost 23,8 mil. Kč, na úvěrovém účtu máme dluh 16,1 mil. Kč. V nejbližší době zaplatíme fakturu za vodovod a kanalizaci ve výši 4,1 mil. Kč, zůstane nám přibližně 19,7 mil. Kč. Podle smlouvy zbývá fakturovat ještě 14,7 mil. Kč, takže přibližně 5 mil. Kč máme v rezervě – z té můžeme např. financovat navýšení asfaltování na celou šířku vozovky, o kterém píšu výše.

Pokud jde o úvěr, ten bychom mohli celý předčasně splatit v příštích dvou letech, protože po zaplacení nutných provozních výdajů obce nám každý rok zůstane k dispozici přibližně 8 milionů korun. Ovšem v současnosti jsou úrokové sazby mimořádně nízké, náš úvěr je dnes úročen sazbou jen 1,41 %. Proto bude výhodnější, když místo předčasného splácení postavíme dříve novou čističku v Turkovicích.

Další zprávy

Nová vánoční výzdoba. Smrk v parku u kostela, který jsme na vánoce zdobili světelnými řetězy, je už příliš vysoký a jeho výzdoba se dá dělat jen z vysokozdvizné plošiny. I kvůli tomu se nám ho nedaří vyzdobit opravdu pěkně. Zakoupili jsme proto nový vánoční strom a zasadili jsme ho blízko špičky parku před dům Šaldů. Za-

tím je stromek ještě malý, ale za pár let už bude mít správný vzrůst. S osadním výborem Třeblicatech jsme se také domluvili, že tam na vánoce vyzdobíme světelnými řetězy lípu u zvoničky.

Hrací automaty. Ministerstvo financí konečně zahájilo správní řízení, v kterém by mělo být odňato povolení k provozování dvou videoloterijních terminálů v naší obci. Rozhodnutí by mělo být vydáno v nejbližší době.

Oprava cesty K Lavičkám (od ČOV Ondřejov k potoku Vejvorka). Na dvou místech byly napříč této cyklostezky umístěny žlaby, které mají odvádět dešťovou vodu. Pomocí nového traktoru také sekáme křoví a trávu podél této cesty.

Pronájem kompostárny. Kompostárna v areálu ZD bude od 1. října provozovat Tomáš Keclík. Pro občany naší obce se nic nemění v tom, že i nadále tam budou moci bezplatně odkládat biologicky rozložitelný odpad (trávu, listí apod.) a vedle kompostárny větve. Kromě toho tam pak bude na prodej kvalitní kompost a štěpka.

Vyhráli jsme soud o územní plán. Krajský soud v Praze projednával žalobu ing. Vodrhánkové na změnu č. 1 územního plánu naší obce. Žalobkyně se domáhala zrušení dvou částí této změny. Za prvé, regulativy plochy Louky, pastviny a pole stanovují, že se v těchto plochách pastviny smějí oplotit jen dočasnými elektrickými ohradníky o výšce maximálně 1,2 m propustnými pro drobnou zvěř nebo dřevěnými bradly, která neomezují migraci zvěře. Žalobkyně ve své žalobě uvádí, že toto ustanovení „považuje vůči své osobě za šikanózní, neboť má za to, že jediným cílem této změny bylo znemožnit chov hospodářských zvířat (lam) na jejích pozemcích“. Dále požadovala, aby bylo zrušeno ochranné pásmo lesa na jedné parcele v ulici Nad Lipami.

Obec ve svém vyjádření k žalobě napsala, že možnost ohrazení pastvin, jak je umožněna územním plánem, nikterak nebrání žalobkyni, aby na svých pozemcích chovala hospodářská zvířata (lamy). Pokud jde o ochranné pásmo lesa, to je požadavek lesního zákona a do našeho územního plánu byl dán na žádost orgánu ochrany lesa MěÚ v Říčanech.

Krajský soud ve svém rozsudku žalobu ing. Vodrhánkové zamítl a náš územní plán potvrdil. Žalobkyně proti tomuto rozsudku může podat kasační stížnost, v tom případě bude o této věci jednat Nejvyšší správní soud.

Dvě dotace. Dostali jsme spolu s SKC dvě menší dotace z programu Leader, který spravuje Místní akční skupina Říčansko. Za prvé, obec dostala dotaci 51 507 Kč Kč na obnovení podlahy sálu (broušení, lajnování a lakování), a za druhé, SKC dostalo 156 442 Kč na stoly a židle jako vybavení tohoto sálu. Židle a stoly jsou už na místě, podlaha se bude lakovat o vánočních prázdninách, protože po několik dní se pak v sálu nesmí cvičit.

Zloději v Ondřejově

Drzost zlodějí opravdu nezná mezí. Před dvěma týdny nám ukradli z pomníku uprostřed náměstí 4 měděné desky se jmény ondřejovských občanů padlých za první světové války. Pomník i s deskami byl odhalen 28. října 1928, k desátému výročí vzniku Československé republiky. Přečkal bez úhony dobu krize ve třicátých letech, kdy někteří lidé opravdu hladověli. Přežil německou okupaci a druhou světovou válku; dokonce ani nacisty nenapadlo, aby desky zabavili pro „válečné úsilí Říše“. Přežil padesátá a šedesátá léta, kdy lidé pořád byli daleko chudší než dnes, přežil ruskou okupaci v roce 1968. Ale rok 2012, kdy snad opravdu už nikdo hlady nestrádá, nepřežil.

Podle odborného odhadu by čtyři nové desky se jmény stály okolo 80 000 korun. Ten (*víte, co chci říct*), co je ukradl, za ně asi dostal jen tolik, aby se dvakrát v hospodě pořádně zlískal. A ten (*víte, co chci říct*) ve sběrně, který je od něj koupil, moc dobře vě-

děl, že kupuje kradené, samého zloděje proto vzal na hůl a většinu zisku shrábl sám. Tak to v těchto kruzích chodí.

A dokonce podle názoru řady lidí taková banda, která tyto věci dělá, přebývá v Ondřejově a vede ji jeden ondřejovský občan!

Prosím vás proto všechny, dávejte pozor na své věci i na věci veřejné. Když uvidíte nebo uslyšíte něco podezřelého, hlase to policii nebo třeba mně. Zloděje je třeba co nejdřív pochyťat, aby dál neškodili.

Martin Macháček

OBNOVA PAMÁTEK V ONDŘEJOVĚ

Městečko Ondřejov bylo prohlášeno za Městskou památkovou zónu v r. 2003 - a bylo to v hodině dvanácté. V 70. až 90. letech minulého století se totiž už začala projevovat "lidová tvořivost" typická pro toto období a několik historických staveb na severní straně náměstí bylo velmi necitlivým způsobem přestavěno. Naštěstí původní zástavba pozdně barokními, klasicistními a eklektickými objekty i typicky venkovskými selskými usedlostmi na náměstí stále daleko převládá a určuje charakter místa; díky památkové ochraně to tak doufejme zůstane i nadlouho do budoucnosti.

Dominantou náměstí je kostel sv. Šimona a Judy, v jádru možná ještě románský (archeologický průzkum to nepotvrdil, ale ani nevyloučil), později barokně upravený a v 19. století přestavěný novoromanticky. Ještě v r. 2005 byl jeho technický stav dost špatný: vzlínající vlhkost stěn, popraskaná fasáda, vadná střešní krytina a narušené krovy. V tomto roce však byly na jeho obnovu poprvé použity prostředky Programu regenerace městských památkových zón a pak už se tak dělo každoročně až do r. 2011. Ministerstvo kultury dává prostřednictvím tohoto programu dotace na nemovité kulturní památky, které leží uvnitř městských památkových zón a městských památkových rezervací. V období 2005-2011 dalo ministerstvo na obnovu našeho kostela celkem 1,83 mil. Kč, vlastník (farnost) 240 000 Kč a Obec Ondřejov 260 000 Kč, celkem se tedy na obnovu kostela vydalo víc než 2,3 mil. Kč.

Regenerace probíhala, jak je zvykem u dobrých hospodářů, od střechy: v prvních letech se provedla obnova krovy, střešního pláště a klempířských prvků postupně nad lodí, presbytářem, sakristiemi, přístavky a věží; tím se zastavilo chátrání způsobené zatékající vodou. Následovalo odvodnění spodních partií zdiva, při kterém byl současně proveden archeologický průzkum. Regenerace byla zakončena opravou fasády, repasí okenních a dveřních výplní a repasí číselníků věžních hodin. Při realizaci stavebních prací byly respektovány původní tradiční materiály.

Podle vyjádření odpovědného pracovníka vikariátu ing. Pešata to byl právě program regenerace, který nastartoval obnovu stavby - bez něj by tato nejcennější památka našeho městečka byla na dlouhou dobu odsouzena k chátrání.

Kromě kostela jsou v naší památkové zóně ještě tyto další nemovité památky, na které je možné čerpat dotace z Programu regenerace: socha sv. Ondřeje na náměstí (tu jsme restaurovali s pomocí dotace ze Středočeského kraje loni), pomník dobrovolné studentské legie na vrchu Žalov z roku 1840, dále fara a domy čp.15 (Šaldovi), 16 (Z. Kvapilová), 26 (Štěpánovi, dříve p. Plíhal) a 38 (Kampelička).

Majitelé těchto památek se na mě můžou obrátit, poskytnu jim veškeré informace o možnosti dotace. Protože příslušný anketní dotazník musíme doručit na Ministerstvo kultury do 15. listopadu 2012, prosím neodkládejte to.

Martin Macháček

„LADŮV KRAJ V PROMĚNÁCH ČASU“

Během minulých tří školních let probíhal na naší škole výzkumný a vzdělávací projekt žáků ZŠ Ondřejov a ZŠ Stříbrná Skalice zaměřený na poznávání společenských, kulturních a environmentálních proměn regionu. Základní škola a mateřská škola bratří Fričů v Ondřejově s ním uspěla v II. výzvě operačního programu Vzděláním pro konkurenceschopnost v roce 2009.

Projekt byl financován prostřednictvím Středočeského kraje z prostředků státu a ESF s s plánovaným rozpočtem celkem ve výši 3,4 milionu Kč. Partnery škol v projektu byly Astronomický ústav AV ČR v Ondřejově a Oblastní muzeum Praha – východ v Brandýse nad Labem.

Díky projektu jsme školy mohli vybavit fotoaparáty, kamery, diktafony, skenerem na diapositivy, PC disky a paměťovými kartami na záznam a dokumentaci získaných informací, notebooky na terénní měření, moderními školními digitálními měřicími přístroji do fyziky, chemie, přírodopisu a pro astronomický kroužek.

Na projektu se podílelo 38 učitelů a externích pracovníků a zapojilo se do něj přes 300 žáků obou škol. Vznikly nové metodické materiály a dokumenty – doplňky školních vzdělávacích plánů, které obohatí různé vzdělávací předměty obou škol. Na observatoři vznikl zájmový astronomický kroužek pro žáky základních škol.

Byl také vytvořen speciální e-learningový vzdělávací kurs o pěti lekcích. Jedna lekce pojednává o hrusické faře, další dvě lekce se věnují J. Ladovi, době jeho dětství a jeho dílu a zbývající dvě lekce jsou o historii ondřejovské observatoři a o tom, co se na ní pozoruje.

Žáci se zapojili do projektu v několika hlavních aktivitách. V aktivitě Ladova krajina včera a dnes se žáci učí vyhledávat a zpracovávat informace, staré fotografie staveb a krajiny. Porovnávali je se současností. V rámci projektu hledali a snažili se obnovovat staré tradice a o budování tradic nových.

V aktivitě Příběhy lidí děti pátraly po zmizelých skupinách občanů (židé, emigranti), dělali besedy a interview s osobnostmi regionu, osobnostmi hvězdárny, školy. Žáci si mohou v projektu zdokumentovat příběh svého rodu – svou cestu do Ladova kraje (aneb kdo jsme a kde jsme se tu vzali).

S výstupy použitelnými pro propagaci regionu a pro spolupráci škol a dalších subjektů jsme informovali na setkání MAS v Ondřejově a také jsme uspořádali workshop pro učitele z okolních základních škol. Prezentace se setkala s příznivým ohlasem.

Vyvrcholením projektu byla putovní výstava, která proběhla v červnu tohoto roku. I když projekt v červnu skončil, školy budou pokračovat v jeho využívání a v jeho trvale udržitelném rozvoji i v dalších letech.

Věřejnosti jsou k dispozici veškeré informace a fotodokumentace činností na webových stránkách obou škol: <http://www.zsondrejov.cz>, <http://www.zsskalice.cz>, elarning@zsondrejov.cz (přihlašovací heslo „lada“)

Mgr. Karel Blažek, ředitel školy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

POCTA KAMARÁDOVI

Dne 11. srpna 2012 se konala hasičská okrsková soutěž Okrsku č. 2 Senohrabsko na fotbalovém hřišti v Ondřejově. Při této příležitosti se také uskutečnil i memoriál Jirky Kulhánka. Na tomto klání se sjely hasičské sbory z okolí včetně několika ženských družstev.

Počasí se sice snažilo, jak mohlo, aby to závodníkům znepříjemnilo, ale hasiči jsou lidé, kteří se něčeho nezaleknou a nenechali se zaskočit. Štafety a požární útok nepostrádaly plně nasazení jednotlivců i celých družstev. Sbor dobrovolných hasičů Ondřejov jako pořadatel s přispěním Okrsku č. 2 Senohrabsko se tohoto klání zhostil na výbornou, za což jim patří velký dík.

Nejvíce si ale ceníme skutečnosti, že vzpomínka na kamaráda Jirku Kulhánka, který tragicky zahynul při návratu z dovolené v roce 2002, byla uctěna natolik pěkně, že je třeba ondřejovským dobrovolným hasičům vyseknout doslova poklonu. A to tak, že na konci soutěže po předání ocenění jednotlivců i družstev, požádali přítomné hasičské sbory, jestli by neudělaly ze své techniky pietní kolonu a nedoprovodili je na hřbitov k hrobu Jirky, kde bude položena smuteční kytice.

Nikdo se nerozmýšlel ani minutu, a tak Ondřejovem projela kolona hasičských vozů za tónu sirén až ke hřbitovu. Tam kamarádovi hromadně položili kytic. I když padlo jen málo slov, oko žádného z přítomných nezůstalo suché.

S úctou Zdeněk Vaněk st., starosta Sboru dobrovolných hasičů Lensedly

NOVÁČEK PŘEBORNÍKEM OKRESU

Jirku Caltu z Turkovic znáte převážně jako vášnivého motorkáře. Vždyť sotva mu stačil zaschnout inkoust na řidičáku, proháněl se po okolí s partou kamarádů na svém bujném oři Yuki 125. Málokdo však ví, že Jirka je také turkovicským dobrovolným hasičem - a co víc - je nejmladším přeborníkem okresu v turkovicke historii. Jak se mu to povedlo? Odpověď najdete v tomto článku!

Být ve správný čas na správném místě - to je staré a otřepané klíše, které v Jirkově případě platilo dvojnásob. Jednoho krásného májového dne v loňském roce přišel na trénink turkovicckých hasičů a hned jsme ho společně s bráchou Filipem zapojili. Společně pak pomohli turkovicckým vybojovat postup do okresního kola na okrskové soutěži v Barochově a jako nováček v týmu si na postu proudaře počínal znamenitě. Je rychlý běžec a navíc se nebojí, takže svou roli zvládl na výbornou. Tehdy však ještě nevěděl, jakého se dočká úspěchu napřesrok.

Okresní kolo souže proběhlo v sobotu 26. května 2012 ve Staré Boleslavi. Jirka měl startovat ve štafetě a samozřejmě také v královské disciplíně požárním útoku. Bohužel kolega ze štafety se zranil a tak Jirka na svůj debut na této soutěži čekal až do pozdního odpoledne. Soutěž se vyvíjela velmi příznivě, po vítězství v běhu na 100 m přes překážky se 1. štafetě rovněž podařilo zvítězit

v běhu na 4x100 m. O to těžší byla situace před požárním útokem - Jirka nastoupil na postu strojníka, který trénoval jen sporadicky, musel ovládnout o 30 koní silnější řeheniccký stroj, se kterým netrénoval, a navíc se srovnat s průtokovým omezovačem, který rovněž viděl poprvé v životě. Nicméně se všemi nástrahami si poradil jako zkušený mazák a jen sledoval, jak se kolegové z týmu perou s úskalími této záludné disciplíny. Vše našťastí dobře dopadlo.

I třetí příčka v požárním útoku stačila týmu turkovicckých hasičů k suverénnímu vítězství v okresním kole požárního sportu a postupu do kola krajského, které proběhlo 23. a 24. června v Mladé Boleslavi.

Krajské kolo soutěže v požárním sportu však znamenalo pro Jirku novou výzvu - kromě nacvičeného požárního útoku, kde běžel na již osvědčeném postu strojníka, musel zvládnout také štafetu 4x100 m, kde běžel 2. úsek - bariéru - a samozřejmě i třetí disciplínu - běh na 100 m překážek. Po celou dobu soutěže si Jirka počínal jako zkušený profesionál a výkony na hranici svých možností přispěl týmu k výsledkům, za které jsme se nemuseli stydět. V celkovém hodnocení družstev jsme skončili i přes vynikající osobní i týmové výkony sice až na 11. příčce, ale to je bohužel dáno obrovskou konkurencí, která se letos na krajské soutěži sešla.

Jirka se tak letos stal nejen nejmladším turkovicckým - přeborníkem okresu v historii turkovicckého požárního sportu, ale také platným a uznávaným členem týmu. Doufám, že se mu na tento úspěch podaří navázat i v budoucnu.

Pepík Brabec

PODZIM

Blíží se podzim. Já mám podzim docela ráda. Líbí se mi listí psího vína na zdi před našim domem, jak je rudě červené. Mám ráda procházky s našimi psy.

Zrovna na jednu takovou jsme vyrazili minulou sobotu. Bylo krásné sobotní odpoledne, a tak jsme nandali našim psům Sandy a Arze obojky, vyčesali je a vydali jsme se směrem k náměstí. Arga hezky šlapala u mé nohy a bylo na ní vidět, jak se těší. Sandy se chovala zrovna tak.

Dorazili jsme k obchodu a mamka mě a bratrovi koupila sušenky. Obrátili jsme se směrem k hvězdárně. Pomalu jsme vycházeli kopec a psi pobíhali vesele kolem nás. Cestou na hřiště jsme se rozhlíželi kolem. Listí stromu šustilo v jemném podzimním větříku. Některé už zhnědlo, takže stromy hrály všemi barvami. Čekal nás poslední krátký kopec.

Vedle silnice se rozkládala nádherná podzimní zahrada – jehličnaté smrky se tyčily vedle malé tůňky s lopuchy. Tráva byla nažloutlá a jemně orosená. Viděli jsme přes živý plot dobře, protože majitelé ho právě prořezávali. Konečně jsme došli k hřišti. Na travnaté ploše cvičilo se svými páníčky mnoho různých psů. Chvilí jsme je pozorovali a pak jsme se vydali směrem k lesu. Sandy a Arze jsem házela klacek a bylo moc zábavné je pozorovat, jak ho hledají ve vysoké trávě.

V lese to bylo asi nejhezčí. Psi větřili po divoké zvěři u krmelce, kam malé děti naházely šišky. Sbírali jsme chutné ostružiny a užívali si podzimní krásy. Podzimní procházka mě velmi potěšila.

Kristina Bosáková, 6. třída

OBSERVATOŘ ONDŘEJOV, 3. DÍL

Čím se zabývá stelární oddělení?

Latinsky "stella" znamená "hvězda", stelární oddělení se tedy zabývá především hvězdami - samozřejmě kromě Slunce, které je hvězdou nám nejbližší. Oddělení se dělí na tři pracovní skupiny.

Skupina Fyzika horkých hvězd se zaměřuje na hvězdy spektrální třídy B. To jsou hvězdy daleko těžší a také daleko žhavější a jasnější než naše Slunce. Často se okolo nich vyskytuje "disk" ze žhavého plynu a prachu. Protože hvězdy jsou velice daleko, o tomto disku se toho zatím moc neví - právě proto je zajímavým předmětem výzkumu. Výzkum lze rozdělit na praktické studium hvězdných spekter a teoretické studium atmosfér hvězd a hvězdného větru s využitím náročných výpočtů na počítačích. Spektra hvězd jsou pořizována jednak ondřejovským dalekohledem o průměru 2 metry, ale také v mezinárodní spolupráci na jiných observatořích.

Od roku 2004 se tato skupina zabývá také studiem bílých trpaslíků, především zjišťováním jejich vlastností z pořízených spekter. Od roku 2007 se skupina podílí na projektu evropské družice Gaia, která bude od roku 2012 po dobu pěti let systematicky měřit přesné polohy, jasnosti a radiální rychlosti až miliardy nebeských objektů.

Skupina dvoumetrového dalekohledu se stará o technický stav přístroje. Dvoumetrový dalekohled (průměr zrcadla 2 metry, délka tubusu 9 metrů) je největší optický přístroj v ČR i ve střední Evropě. Do dalekohledu se astronomové přímo nedívají. Světlo je vedeno do suterénu kopule dalekohledu, kde prochází dvěma spektrografy. Ty světlo rozloží na jednotlivé barvy a umožní sledovat chování jednotlivých chemických prvků a molekul v atmosférách hvězd. Provoz obou spektrografů je plně automatizován, záznam spekter obstarávají detektory CCD (podobné těm, které jsou v digitálních fotoaparátech a mobilech). V roce 2007 byl dalekohled plně robotizován na bázi nejmodernější průmyslové automatizace.

Skupina astrofyziky vysokých energií se zabývá výzkumem galaktických a extragalaktických kosmických zdrojů záření vysokých energií ve viditelném světle, v oboru rentgenového a gama-záření. Předmětem výzkumu jsou různé typy rentgenových dvojhvězd, záblesky záření gama a jejich optické dosvity a aktivní jádra galaxií. Podílí se na evropských kosmických dalekohledech INTEGRAL a Gaia. Skupina vyvinula a provozuje robotické teleskopy rychle reagující na data z družic, zejména na detekce kosmických záblesků záření gama.

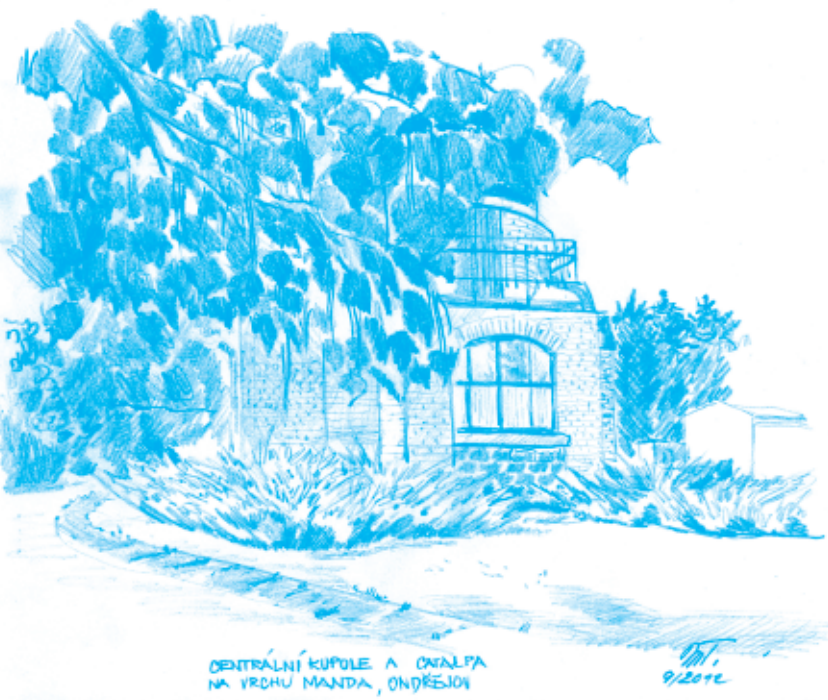
Petr Sobotka a Martin Macháček

Dalekohled Astronomického ústavu AV ČR o průměru zrcadla 2 metry, který je největším dalekohledem v České republice, byl 6. srpna 2012 slavnostně pojmenován po českém astronomovi doc. Luboši Perkovi.

Myšlenka postavení takového dalekohledu v Ondřejově vznikla v roce 1956 po diskusi na konferenci astronomů. Projekt byl vládou schválen v dubnu 1959. Dalekohled byl slavnostně uveden do provozu u příležitosti 13. zasedání Mezinárodní astronomické unie (IAU) 23. srpna 1967.

Doc. RNDr. Luboš Perek, DrSc., Dr.h.c., významný český astronom, byl od počátku projektu jeho vůdčí osobností.

CENTRÁLNÍ KUPULE A OKALPA NA VROHU MANDA, ONDŘEJOV

DIVADLO A DIVADELNÍCI, 2. DÍL

Divadlo padesátých a šedesátých let

S ochotnickými představeními z poválečné éry mi perfektním archivem fotografií, ale hlavně svou výbornou pamětí pomohla paní Ludmila Koucká rozená Šeblová. O jejím tatínkovi jsem se jako o herci a režisérovi už zmiňovala. Herecké geny se zřejmě dědí, protože později bylo možné vidět na divadelních prknech i její dcery Elišku a Šárku.

Mimořádně - umělecké sklony má patrně celá rodina a jejím heslem jsou harmoniky. Koucký Jiří nejstarší byl výborný muzikant, který ovládal hlavně klavír a akordeon, paní Koucká, její syn Jirka (který má v Ondřejově dílnu na opravu a prodej harmonik) i vnuk jsou známí heligonkáři, a to široce po vlastech českých.

Další velkou pomoc mi poskytla J. Stárková, dcera E. Sejkové. Podle přinesených snímků soudím, že co Sejk, to herec. Paní Sejková se objevuje na fotografiích ze 17 her a hrál i pan Sejk, jejich děti i vnučky.

Další divadelní rodina byla Řezbova. Tam nešlo ani tak o výkony herecké, jako o všechnu ostatní činnost kolem divadla. Bez paní Marie Řezbové se u nás neobešla žádná kulturní akce. Zabývala se vším, ale hlavně jako kadeřnice, maskérka a garderobiérka byla zcela nepostradatelná.

Stejně tak její muž Karel a později synové Pavel a Míla byli duší techniky a muzikant Míla se ještě později zapojil při inscenování her V+W coby šéf přes hudbu Jaroslava Ježka.

Ondřejovské divadlo se v době předtelevizní těšilo opravdu velikému zájmu. Na jeho tvorbě se podílela značná část Ondřejováků, takže není možné je vyjmenovat všechny (třeba ve Fidlavačce z roku 1983 jsem napočítala kromě velkého sboru 43 účinkujících), ale obrovský podíl měli i ondřejovští rodáci žijící trvale v Praze nebo tzv. letní hosté, kteří zde měli letní byty a trávili tu hodně svého volného času.

Mezi těmi nejdůležitějšími byli Kleňhovi, Hacaperkovi, Švaříčkovi, Svobodovi, Přeučilovi, paní Marie Švandová, Karel Švanda, Míci Švandová, Alois Albrecht nebo rada F. Vycpálek. Výhodou bylo, že Švaříčkovi měli vazbu na pražská divadla, a tak třeba líčení herců bylo díky nim profesionální a jednodušší to bylo i se

zajišťováním kostýmů či rekvizit. Znovu musím zmínit paní Řezbovou. Byla duší veškerého kulturního dění, ať už se to týkalo divadla, baletu se sestrami Šiklovými nebo nácviku České besedy.

Tato léta jsou dobře zapsána v kronice Ondřejova, bylo zaznamenáno 39 představení, nepočítám-li školní, o kterých se zmíním zvlášť. Mohu vyjmenovat jen některá, protože jinak by povídání nebralo konce. Na programu v těchto letech byla představení Noc na Karlštejně, M. D. Rettigová, Ženitba, Strakonický dudák, Lakomec, Slaměný klobouk, Vojnarka, R. U. R., Matka, Lucerna, Palíčova dcera, Maryša, Othello, Čechovův Medvěd, Hadrián z Římsů, Zapadlí vlastenci, Babička, Počestné paní pardubické, Psohlavci, Muži v offsidu, Figarova svatba, K. H. Borovský, Paní ministrová, Stromy umírají vstoje a Sluha dvou pánů.

Jak vidíte, repertoár velice rozmanitý. Z režisérů jsem narazila na jména J. Poláček, J. Medřický, Jan a Jiřina Svobodovi, J. Hacaperka nebo Fr. Vycpálek. V roce 1952 byli uvedeni Stroupežnického Naši furianti a tady se musím zastavit, protože výkon hospodského Josefa Vávry nejstaršího v roli starého Dubského je nezapomenutelný. To mi potvrzuje každý, kdo představení viděl a dodávají, že jeho výkon byl srovnatelný s pražskými profesionály. Já si ho pamatuji dodnes, a to jsem v té době byla hodně malá. Pan Vávra dokonce s monologem kočího zvítězil v okresní soutěži lidové tvořivosti.

V téže soutěži byli vyznamenáni za recitaci i Jiřina a Jan Svobodovi a všichni byli úspěšní i v krajském kole. Zejména paní Jiřina Svobodová byla mimořádnou postavou ondřejovského divadla. Herectví bylo, podle slov jejího syna, ve středu jejího zájmu už odmala. Toužila se stát herečkou, a také se na tuto dráhu připravovala. "Brala hodiny" u Anny Suchánkové, významné pražské herečky, později profesorky na konzervatoři. Na profesionální dráhu se kvůli protestům rodiny nedostala, ale divadlu, třebaže ochotnickému, zůstala věrná a jako herečka i režisérka přinášela dlouhá léta lidem radost. Za svou práci byla odměněna nejen uznáním diváků, ale i medailí, kterou jí v Hronově předával sám Miloš Nedbal.

Přidávám jména herců té doby a vím, že rozhodně nebudou všechna. Jsou to například Marie Švandová, Mími Švandová, Josef Medřický, Jan Šebl (řezník), Jan Šebl (optik), Růžena Znamenáčková, Adolf Šubrt, Fr. Šalda st., V. Pospíšil, J. Schück st., Karel Kalaš st., Marie Bumbová (doktorová), J. Příhoda st., F. Kubizňáková, M. Šaldová, V. Bienert, Fr. Mašek, M. Kloučková, J. Šubrtová a F. Vycpálek.

Jarka Kozáková

Soubor ondřejovských ochotníků okolo roku 1965. Koho z nich poznáte?

Vlevo: Josef Medřický, Lída Koucká a Emilka Sejková v představení ze 60. let.

KNIHY VZNIKLÉ V ONDŘEJOVĚ

V paměti mi utkvěl úryvek z písničky, kterou zpívávala moje babička:

*Pode vrchy Pecným, Mandou
ode větru chráněná,
leží naše domověnka
Ondřejovem nazvaná.*

Písnička byla delší, ale bohužel víc si už nepamatuji. Zůstal mi jenom zvláštní pocit štěstí, že v té domověnce mohu stále žít. Snadby si některý pamětník ještě vzpomněl na další sloky. Byla by škoda, kdyby tato písnička byla zapomenuta.

Ondřejov leží v krásné krajině. Nacházejí se tu místa, kde se spojuje nebe se zemí a kde vzniká skvělá energie. Třeba u studánky Neřádovky v Korouhvicích. Když jsem byla malá, chodilo tam pro vodu hodně lidí. Nebylo divu, voda byla čistá a léčivá. Každý, kdo si umyl oči, skutečně lépe viděl.

Občas si tam udělám procházku i dnes. Když se na chvíli posadíte na ten velký kámen a zaposloucháte se do ticha, ucítíte nádherný klid ve vaší duši. Spadnou z vás všechny starosti a tak jen sedíte a pozorujete okolí. Sem tam přeběhne srnka nebo zajíc. Pohybují se v krajině přirozeně, bez stresu a strachu. V oblacích zakrouží nějaký dravec, obdivujete ho, jak pomalu klouže po obloze, pohoupe se na vzdušném víru a pak mizí vysoko, vysoko až je z něj jen malá tečka.

Pokud vám do toho zasvítí slunce - nádhera. Ideální místo pro uvolnění myslí a snění. Závidíte zvířátkům jejich klid a svobodu. Otevřete srdíčko, splynete s přírodou a najednou víte, co je správně a jak by měl ten svět vlastně fungovat.

A přesně v těchto místech tak nějak vznikaly dvě knihy „Povídky z jiné dimenze“ a „Artefakt moci – Ultimátum čarodějů“. Pokud máte rádi sci-fi nebo fantasy knihy, chcete se toulat ve vesmíru a zažít, jakým způsobem je možné žít na jiných planetách, či v jiné dimenzi, držet palce dobru a věřit, že zvítězí a překoná všechny kladené překážky životem, pak jsou to knihy právě pro vás. Můžete si je vypůjčit v ondřejovské knihovně. Druhý díl „Artefaktu moci – Cesta do Východních zemí“ vyjde letos na vánoce. Takže si tam jejich autor ještě nějakých pár hodin posejí, čekající na inspiraci.

Knihy vznikaly v Ondřejově nejen u studánky. V našem okolí je více energeticky zajímavých míst. Třeba lípy na cestě k Choceradům, v jejichž korunách sídlí dobrá bytost, schopná vám na požádání dát moudrou radu. Nevěříte? Zkuste si to.

V okolí vrchů Pecný a Manda najdete místa, která vám umožní výhled do daleka a zážitek být součástí přírody, součástí jednoho celku. Odchází úzkost, strach a vztek - emoce, které provázejí každého z nás v dnešní uspěchané, vystresované době. Slyšíte zpěv ptáků, cítíte klid, vyrovnanost, pokoru a lásku k naší matičce Zemi. Což se vlastně máme všichni na tomto světě naučit. Vrcholek skály za Trojicí Vás přímo vyveze k posezení a odpočinku. Třeba tam také něco napíšete nebo vyřešíte. A když ne, tak si alespoň krásně odpočínáte.

Hana Matějčková

BOHEMIA BALET V ONDŘEJOVĚ

Srdečně vás zveme na další výjimečné představení Bohemia baletu, který se v Ondřejově představil poprvé v dubnu letošního roku a sklídl bouřlivé ovace malých i velkých diváků.

BOHEMIA BALET, soubor Taneční konzervatoře hl. m. Prahy, vystoupí v sobotu 6. 10. v 18 hodin v sále Sportovně-kulturního centra v Ondřejově.

Bohemia Balet je soubor složený z absolventů této konzervatoře a pracuje pod vedením uměleckého ředitele Jaroslava Slavického, dlouholetého sólisty baletu Národního divadla v Praze i zahraničních scén. Ke spolupráci se souborem jsou zváni mladí i renomovaní domácí a zahraniční choreografové. Za dobu své existence se vyvinul v ambiciózní soubor mladých tanečníků, mnohdy laureátů mezinárodních soutěží. Soubor vystupuje pravidelně na scéně Stavovského divadla v Praze i nové scéně Národního divadla, po celé republice i v zahraničí.

Předprodej vstupenek je zahájen na recepci SKK od pondělí do čtvrtka mezi 16 a 19 hod. Vstupenky si můžete rovněž rezervovat on-line na našich stránkách nebo zakoupit na místě. Ceny 140 Kč pro dospělé a 90 Kč pro děti do 15 let.

Těší se na vás tým SKK a Bohemia balet

*Ach ten podzim – krásné období,
přeci jen však někdy zazlobí.*

*Shrabeme listí, ať čisto tu máme,
potom hromadu z listí uděláme.*

*Podzim je krásný, všechno se zbarvilo,
přírodu zkoumat, to mě moc bavilo.*

*A když ten podzim, deštivé období
nakonec skončí, tak rok zas nezlobí.
Matěj Kajuk, 6. třída*

*Když Slunce zapadne a začne noc,
obloha dostane nádhernou moc.
Každý se podívá, jak hvězdy svítí,
jaké je v noci nádherné žití.
Denní světlo už ztratilo vládce,
měsíc vše využil, jak bájný zrádce.
Jupiter ovládá všech šest planet,
když se mu nedaří, nastane smutek.
Dominik Zámyslický, 9. třída*

*Léto končí,
vítr fouká,
dny se krátí,
noc je dlouhá.
Tereza Němcová, 6. třída*

Kresba Markéta Tlamichová

Jubilea: září 2012

Blažena Topolová, Ondřejov
František Janoušek, Ondřejov
Ivana Klokočnicková, Ondřejov

**Všem oslavencům srdečně blahopřejeme
a přejeme pevné zdraví do dalších let !!!**

Noví občané

David Bober, Ondřejov
Adéla Michalová, Turkovice
Marek Kubaška, Ondřejov
Antonín Schwarz, Ondřejov
Petr Kölbl, Ondřejov
Milada Fricová, Třemblat
Ondřej Vrzáček, Třemblat

**Vítáme vás mezi námi a přejeme hodně zdraví
a štěstí!!**

Poděkování

Děkuji obecnímu úřadu za přání, dárek a květiny k mým 89. narozeninám, které mi předaly paní Ivana Klokočnicková a Marie Švandová. Děkuji spolku baráčníků za milé přání, dárek a květiny, které mi předaly paní Marie Kyclerová, Marie Křečková a soused Pa-devět.

Marie Bartošková

Chtěl bych poděkovat obecnímu úřadu za blahopřání k narozeninám. Velice si s manželkou vážíme návštěvy a gratulace paní Klokočnickové a paní Švandové.

Václav Bumba

Jménem SKC a všech jeho návštěvníků děkuji místním myslivcům, zejména panu Lanžhotskému, dále hasičům, sokolům i členům pracovní čtyř obce za perfektní spolupráci při montáži nových stolů a židlí pro sál.

Hynek Kašpar

Kresba Marie Lanžhotská

Krajské volby 12. a 13. října

Vážení občané, chci vás poprosit, abyste přišli k volbám a dali svůj hlas **kandidátce č. 29 – TOP09 a Starostové pro Středočeský kraj**.

Kraj je pro nás důležitý především proto, že se musí starat o silnice a o veřejnou dopravu. A dnešní vláda Středočeského kraje, totiž ČSSD a KSČM, to prostě nezvládá.

Silnice jsou v bídném stavu, to vidí každý. A veřejnou dopravu zde zachránilo jen to, že Ratha včas zavřeli. Loni v květnu totiž vypověděl všechny smlouvy na autobusovou dopravu a výběrové řízení na nové dopravce by mohl dokončit nejdříve letos v prosinci. Až po jeho zatčení byla výpověď dopravcům zrušena.

Kraj je rozkradený bývalým hejtmanem Rathem a jeho lidmi a silně zadlužený - dluží okolo 9 mld. korun. Většina těch peněz zmizela ve zmanipulovaných zakázkách.

To vše chceme změnit.

Zavázali jsme se, že vstoupíme jen do takové krajské vlády, která bude zveřejňovat na webu všechny výdaje kraje nad 50 000 korun za rok, všechny smlouvy, platy funkcionářů, všechny podrobnosti o výběrových řízeních i o přidělování grantů. Otevřenost je nejlepší způsob, jak předcházet korupci.

Velmi důležité jsou pro nás silnice. Ty je třeba urychleně opravit. Především však musíme myslet dopředu, hledat nejlepší dlouhodobá řešení. Například neustálé flikování silnice pod Hlavačovem za pár let stojí víc, než kdyby se tam udělal nový koberec.

Na našem hlasovacím lístku č. 29 najdete slušné, vzdělané a zkušené kandidáty. Více než polovina z nich – 40 ze 70 – jsou starostové nebo místostarostové svých obcí a měst, např. Mnichovic, Mukařova, Hvězdonic, Sázavy, Dolních Břežan, Kutné Hory, Brandýsa, Kralup, Nymburka, Kolína, Berouna, Rakovníka, Žruče, Ždánic, Odoleny Vody a dalších. I když vy je neznáte osobně, lidé, kteří je zvolili ve svých obcích, je znají a dali jim svou důvěru, většinou opakovaně. To je velká záruka solidnosti našich kandidátů.

Na čelných místech máme tři rozumné a slušné ženy: poslankyni Helenu Langšádlovou, lektorku němčiny Věru Kovářovou a učitelku na gymnáziu Ninu Nováčkovou. Všechny tři dobře znám a můžu se za ně zaručit. Na dalších volitelných místech jsme tři původně přírodovědci: geolog a starosta Kutné Hory Ivo Šanc, dále já jako fyzik a starosta Ondřejova a Věslav Michalík, také fyzik a starosta Dolních Břežan – mimochodem, je to nejlepší starosta, jakého znám, místní vám potvrdí, že pro Dolní Břežany udělal neskutečné věci.

Myslím, že nepřeháním, když řeknu, že v kvalitě programu i v kvalitě lidí na kandidátce nemáme mezi ostatními stranami konkurenci. Věřím, že nám proto dáte svůj hlas, a děkuji vám za něj.

Martin Macháček